

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2009. GODINU**

Broj: 01-03-07-16-1-726/10

Sarajevo, ožujak 2010. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod	5
2. Postupanje po ranijim preporukama	5
3. Sustav internih kontrola	5
4. Proračun	6
5. Tekući izdaci	7
5.1. Plaće i naknade	7
5.2. Upravni spor	7
5.3. Isplata stimulacije	7
5.4. Jubilarne nagrade i darovi djeci	8
5.5. Javne nabave	8
III. KORESPONDENCIJA	8
 Privitak:	
Tablica 1. Analiza odobrenog i izvršenog proračuna za 2009.god.	10

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Ustavnog suda Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ustavni sud BiH) i usuglašenosti poslovanja sa zakonskom regulativom za godinu koja se završava na dan 31. prosinca 2009. godine.

Rukovodstvo Suda je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH (broj 01-St4-16-1810/05). Ova odgovornost obuhvata: uspostavljanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usuglašenost poslovanja Suda s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik BiH, broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usuglašeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o usuglašenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Ustavnog suda BiH prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan i sukladni su prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijsko poslovanje Ustavnog suda u tijeku 2009. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na poglavlje pod točkom 5. ovog Izvješća, kojim su obuhvaćeni rashodi glede plaća i naknada, koji po mišljenju revizije nisu sukladni okruženju u okviru institucija BiH, odnosno općoj ekonomskoj situaciji u društvu.

Sarajevo, 10.03.2010. godine

Zamjenik glavnog revizora

Dževad Nekić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je na temelju Ustava BiH jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po Ustavu BiH, između dva entiteta ili između BiH i jednog ili oba entiteta te između institucija BiH. Ustavni sud također ima drugostupanjsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu BiH kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u BiH kao i nadležnost u pitanjima koja mu je prosljedio bilo koji sud u BiH, glede toga je li zakon o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa Ustavom BiH, sa Europskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima BiH ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog drugog pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

Ustavni sud se sastoji od devet članova koji se biraju po proceduri predviđenoj Ustavom Bosne i Hercegovine s tim da tri člana ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne države. Odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Sukladno Ustavu BiH Ustavni sud BiH je usvojio Pravila Ustavnog suda kojim su uređeni organizacija Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom i druga pitanja za rad. Istim pravilom je utvrđena samostalnost i neovisnost Ustavnog suda u odnosu na druge organe vlasti koji ne mogu donositi zakone, druge propise i opće akte koji se tiču rada Ustavnog suda i njegove uloge utvrđene Ustavom.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju poslovanja Ustavnog suda BiH za 2008. godinu o čemu je sastavljeno Izvješće o reviziji za 2008. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti u dijelu planiranja proračuna i sustava internih kontrola. Ustavnom sudu BiH je sugerirano da ih razmotri, te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene slabosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Tijekom revizije 2009. godine uočili smo kako su spomenuti nedostaci dijelom realizirani (pitanje javnih nabava), a pitanje sustava internih kontrola bi trebalo po mišljenju revizije i dalje nadograđivati.

3. Sustav internih kontrola

Revidiranjem poslovanja Ustavnog suda uočili smo kako cjelokupni sustav internih kontrola, koji podrazumijeva skup postupaka i mjera koje poduzima rukovodstvo klijenta u cilju osiguranja točnosti i pravilnosti evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, te učinkovito trošenje javnog novca, nije u cijelosti razrađen i definiran u dijelu isplate određenih kategorija naknada.

Želimo skrenuti pozornost rukovodstvu Ustavnog suda BiH na pitanje u kojoj mjeri je proračunska potrošnja (mislimo na razne kategorije tekućih izdataka – pogledati poglavlje 5. ovog Izvješća) sukladna okruženju u kojem funkcionira Ustavni sud BiH tj. u okviru institucija BiH.

Nedostatak kvalitetnog sustava internih kontrola ili njegova nedostatna primjena može imati određen utjecaj na racionalno upravljanje i poslovanje institucijom i u konačnici mogućnost neracionalnog trošenja proračunskih sredstava. Napominjemo kako će uspostavljanje učinkovitog sustava internih kontrola najviše koristiti rukovoditeljima

Ustavnog suda BiH jer će takav sustav osigurati (u razumnoj mjeri) pored zakonitog poslovanja i racionalno poslovanje u svim segmentima proračunske potrošnje javnog novca, kao i preventivno spriječiti moguće propuste u korištenju javnih sredstava.

Ustavni sud BiH treba nastaviti dogradnju postojećeg sustava internih kontrola i poduzeti dodatne aktivnosti u cilju učinkovitosti istog.

4. Proračun

Proračun Ustavnog suda za 2009. godinu odobren je u ukupnom iznosu od 5.022.614,00 KM (4.981.900,00 KM proračunska sredstva i 40.714,00 KM donacije), a realiziran je u iznosu od 4.964.347,00 KM, što je manje za 58.267,00 KM od planiranog ili sa 99% (vidjeti tablicu 'Odobreni i izvršeni proračun za 2009. godinu' u prilogu Izvješća). Napominjemo kako je prijedlog proračuna Ustavnog suda bio 5.581.735,00 KM. Planirani broj zaposlenih na temelju čega je sačinjen proračun je 90, a stvarno stanje zaposlenih na dan 31.12.2009. godine bilo je 91 zaposlenik.

Ustavni sud je tijekom 2009. godine izvršio tri promjene strukture rashoda u ukupnom iznosu od 156.000,00 KM koje su odobrene od Ministarstva financija i trezora BiH, a uzrokovane su nedostatkom sredstava za pojedine proračunske pozicije. Preraspodjela sredstava izvršena je u korist proračunskih pozicija za naknade troškova zaposlenih (11.000,00 KM), putnih troškova (27.000 KM), izdatke telefonskih i poštanskih usluga (34.000,00 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (29.000 KM) izdatke za tekuće održavanje (50.000,00 KM) itd.

Kako je usporedbom planiranog i izvršenog proračuna već rečeno, izvršenje proračuna za 2009. godinu iznosi 99%, može se zaključiti kako je financijski aspekt poslovanja solidno realiziran.

Uzimajući u obzir izvršenje proračuna, te realizaciju Plana i programa rada za 2009. godinu, najveći dio aktivnosti Ustavnog suda BiH se ogleda u sljedećem¹:

- u tijeku 2009. godine Ustavni sud BiH je zaprimio 4.209 predmeta, od čega 18 zahtjeva za ocjenu ustavnosti i 4.191 predmeta iz apelacione nadležnosti Ustavnog suda;
- od navedenog broja predmeta Ustavni sud je do 31. prosinca 2009. godine riješio 3.294 predmeta (14 U predmeta i 3.280 AP predmeta);
- nadalje navodimo kako je Ustavni sud BiH u tijeku 2009. godine donio 2.576 odluka od čega 238 odluka o meritumu i 2338 odluka o dopustivosti. U 170 predmeta donesene su odluke u kojima su utvrđene povrede prava apelanata.

Ističemo kako su ovo samo neki parametri koji govore o rezultatima rada i aktivnostima u 2009. godini.

Analizirajući aktivnosti koje su navedena u Izvješću o radu Ustavnog suda BiH za 2009. godinu, posebice smo zamijetili činjenicu kako je nakon 31. prosinca 2009. godine u Ustavnom sudu BiH ostalo neriješenih 6.243 predmeta. Napominjemo kako je broj neriješenih predmeta rezultat višegodišnjeg kumuliranja istih. U razgovoru sa odgovornim osobama iz Ustavnog suda BiH smo saznali kako se tendencija velikog priliva predmeta i dalje nastavlja.

¹ Podaci su preuzeti iz Izvješća o radu Ustavnog suda BiH za 2009. godinu koje je usvojeno na temelju članka 80. stavak 1. alineja 6. Pravila Ustavnog suda, na sjednici održanoj 30. siječnja 2010. godine.

Revizija nema namjeru davati ocjene i komentare u svezi sa razlozima koji su doprinijeli sadašnjem stanju neriješenih predmeta, ali smatramo za potrebnim da ukažemo na činjenično stanje, te potrebu za iznalaženjem rješenja u cilju prevazilaženja navedenog problema.

5. Tekući izdaci

5.1. Plaće i naknade

Na temelju uvida u koeficijente za obračun plaća za sva sistematizirana radna mjesta, uočili smo kako zaposlenima u Ustavnom sudu nije došlo do umanjivanja plaća kao u drugim institucijama BiH. Naime, u vrijeme kada je osnovica za obračun plaća umanjena sa 535,00 KM na 498,00 KM došlo je do povećanja postojećih koeficijenta tako da sa smanjenjem osnovice nije došlo do umanjivanja plaća u Ustavnom sudu, kao u drugim institucijama BiH.

Kada je u pitanju naknada za regres za godišnji odmor utvrdili smo kako se ista isplaćuje u iznosu od 70 % od plaće zaposlenog ili prosječne plaće u Ustavnom sudu BiH koja iznosi oko 2.000 KM, u zavisnosti što je za zaposlenog povoljnije.

Sukladno navedenom iznosi naknade za godišnji odmor za 2009.godinu po zaposlenom kretale su se u rasponu od 1.400 KM do 4.600 KM. Ukupno realizirani iznos na ime naknade za regres za 91 zaposlenu osobu u Ustavnom sudu za 2009.godinu iznosi 164.985 KM.

Nadalje revizijom naknada utvrdili smo kako se naknade zaposlenih u slučaju smrti člana uže obitelji ili u slučaju teže bolesti zaposlenog ili člana uže obitelji isplaćuju na temelju internih akata gdje je temelj za obračun spomenutih naknada prosječna plaća u Ustavnom sudu BiH ili plaća zaposlenog, zavisno što je povoljnije za zaposlenog. Tako da za slučaj smrti člana uže obitelji naknada iznosi 3 prosječne plaće zaposlenog ili 3 prosječne plaće u Ustavnom sudu, u zavisnosti od toga što je za zaposlenog povoljnije. Ukupno realizirani iznos na kontu - Pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti za 2009.godinu iznosi 36.796 KM.

Napominjemo i činjenicu kako su reviziji prezentirani određeni radni materijali u svezi nacрта Odluke o naknadama i drugim materijalnim pravima zaposlenih u Tajništvu Ustavnog suda BiH, ali kako isti nisu u tijeku završne revizije bili usvojeni.

5.2 Upravni spor

Tijekom revizije utvrdili smo kako je podnesen zahtjev za pokretanje Upravnog spora protiv Ministarstva financija i trezora u svezi plaća u Ustavnom sudu (u dijelu koji se odnosi na administrativno osoblje). Prigodom obavljanja revizije došli smo do saznanja kako od podnošenja zahtjeva u Ustavnom sudu ne posjeduju nikakve informacije u kojoj se fazi nalazi spomenuti spor. Napominjemo kako plaće i sva druga materijalna primanja se isplaćuju isključivo na temelju akata koje je donio i usvojio Ustavni sud, prije samog pokretanja Upravnog spora.

5.3 Isplata stimulacije

U prosincu 2009. godine izvršena je isplata stimulacije za zaposlene u Ustavnom sudu BiH za 2009. godinu u ukupnom neto iznosu od 41,439.64 KM. Odluka o iznosu finansijske stimulacije donesena je 06.01.2010.godine. Pojedinačni iznosi stimulacije se kreću od 225,00 KM do 1.620,00 KM

Temelj za isplatu stimulacije predstavljaju ocjene zaposlenika na kraju godine koje su i parametri za dodjeljivanje stimulacije zaposlenima.

5.4. Jubilarne nagrade i darovi djeci

Na kontu Jubilarne nagrade i darovi djeci evidentiran je iznos od 1,146.00 KM koji se odnosi na kupovinu novogodišnjih paketića za predškolsku djecu zaposlenih u Ustavnom sudu BiH. Naime odlukom generalnog tajnika od 14.12.2009.godine odlučeno je da se nabave novogodišnji paketići za djecu (23 djece) zaposlenika Ustavnog suda BiH predškolskog uzrasta u vrijednosti od 50 KM sa PDV-om, te da se organizira novogodišnja predstava u prostorijama Ustavnog suda u iznosu od 500 KM (bez PDV-a).

Uzimajući u obzir činjenicu da se poduzimaju mjere u cilju reduciranja troškova zaposlenih u institucijama BiH, a da je Ustavni sud BiH kao institucija ostao na ranijim rješenjima po pitanju ostvarenja prava na naknade zaposlenih, revizija je mišljenja kako bi Ustavni sud BiH trebao preispitati svoja interna akta koja se odnose na ostvarivanje prava na naknade zaposlenih.

Obzirom da se Ustavni sud financira iz proračuna, usklađivanjem internih akata vezanih za naknade zaposlenih, sa propisima koji reguliraju ovu problematiku u okruženju (institucije BiH), Ustavni sud bi se postavio u realne okvire po pitanju navedenih naknada sukladno općoj ekonomskoj situaciji u društvu (recesija, smanjenje javne potrošnje).

5.5. Javne nabave

Ustavni sud BiH je Planom nabava za 2009. godinu planirao da pojedine procedure nabava provede Povjerenstvo za zajedničke javne nabave što do razdoblja završne revizije nije realizirano. Agencija za javne nabave u BiH je dala mišljenje (akt od 17.02.2009.) pojedinim proračunskim korisnicima kako da postupe u slučajevima kada su prestali važiti ugovori za robe i usluge koje su predmet zajedničkih nabava. Naime, Agencija za javne nabave dala je preporuku da ugovorni organi pokrenu odgovarajući postupak javne nabave, uz obveznu napomenu u obavještenju o nabavi i tenderskoj dokumentaciji da će ugovor biti zaključen do izbora najpovoljnijeg ponuđača od strane Povjerenstva za zajedničke javne nabave.

Preporučamo Ustavnom sudu BiH da sukladno mišljenju Agencije za javne nabave pokrene procedure izbora dobavljača za nabave roba i usluga čiji su ugovori prestali važiti a koje su predmet zajedničkih nabava. Kod zaključenja ugovora za ove vrste roba i usluga obzirom kako su predmet zajedničkih nabava potrebno je voditi računa o razdoblju važenja ugovora.

III. KORESPONDENCIJA

Ustavnom sudu BiH je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2009. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Ustavni sud BiH je dostavio komentare na nalaze navedene u Nacrtu izvješća o reviziji koji se odnose na točke 2; 3; 4; 5; 5.5.;

Dostavljeni komentari, po našoj procjeni, ne sadrže nove dokaze i činjenice koje bi utjecale na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvješća o reviziji. Ustavnom sudu BiH je

dostavljen odgovor i po tom osnovu ovo izvješće predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Revizijski tim:

Miro Galić, viši revizor

Nedžad Hajtić, revizor

Jasna Ćesir, pomoćni revizor

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica 1

Odobreni i izvršeni proračun za 2009. godinu									
Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun	Korekcije-mjere uštede (po zahtj. MMF)	Restrukturiranje proračuna	Tekuće rezerve	Ukupno proračun (3+4+5+6)	Izvršenje proračuna 31.12.2009.	Razlika (7-8)	% (8/7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci	4,980,000	-18,100	0	0	4,961,900	4,903,661	58,239	99
1.	Plaće zaposlenih	3,935,000	0	-136,000	0	3,799,000	3,759,980	39,020	99
2.	Naknade troškova zaposlenih	683,000	0	11,000	0	694,000	688,964	5,036	99
3.	Putni troškovi	66,000	0	27,000	0	93,000	92,763	237	100
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	66,000	-8,000	34,000	0	92,000	87,742	4,258	95
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	66,000	-7,000	29,000	0	88,000	80,577	7,423	92
6.	Nabava materijala	46,000	-1,100	-17,000	0	27,900	27,866	34	100
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	16,000	-1,000	-2,000	0	13,000	12,824	176	99
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	1,000		-1,000	0	0	0	0	0
9.	Izdaci za tekuće održavanje	25,000		50,000	0	75,000	74,497	503	99
10.	Izdaci za osiguranje	7,000	-1,000	0	0	6,000	5,920	80	99
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	69,000		5,000	0	74,000	72,528	1,472	98
II	Kapitalni izdaci	20,000	0	0	0	20,000	19,972	28	100
1.	Nabava zemljišta	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabava građevina	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabava opreme	20,000	0	0	0	20,000	19,972	28	100
4.	Nabava ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i invest.održ.	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0	0
IV	Ukupan proračun	5,000,000	-18,100	0	0	4,981,900	4,923,633	58,267	99
Odobrene donacije i ostalo									
V	Donacije¹	0	0	0	0	40,714	40,714	0	100
1.	Donacija SAD i EC					40,714	40,714		100
	Ukupan budžet sa donacijama	5,000,000	-18,100	0	0	5,022,614	4,964,347	58,267	99
	Broj zaposlenih²	90				90	90	0	100